

2026-04-30

Riksbanken

registratorn@riksbank.se

Bankföreningens synpunkter på Riksbankens förslag till nya föreskrifter om underrättelse inför att kontantverksamhet ska upphöra

Svenska Bankföreningen har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade förslag till nya föreskrifter och vill med anledning av det framföra ett antal synpunkter.

1. Syftet och nyttan med föreskriften är otydlig eftersom Riksbanken redan idag har befogenhet att peka ut aktörer som kan anses påverka tillgången till kontanter. Som remisspromemorian konstaterar anser också Bankföreningen att bankerna har en pågående dialog och kontakt med Riksbanken om kontantfrågan som är ändamålsenlig.

Som remisspromemorian också konstaterar ska ett företag som bedriver verksamhet som påverkar tillgången till kontanter i Sverige underrätta Riksbanken om företaget avser att upphöra med denna verksamhet (det räcker med ett mejl). I dagsläget omfattas cirka tio företag av de föreslagna föreskrifterna: två företag med omfattande kontanthantering, sex större banker samt två företag som har uttags- och insättningsautomater.

Det är inte tillräckligt motiverat varför föreskrifter för området behövs när det är så få företag som omfattas. Riksbanken har dessutom redan den information som föreskriften omfattar via ett antal samverkansforum som Riksbankens Betalningsråd, Kontantutskottet och andra kontaktytor. Vad är det Riksbanken ska agera på om exempelvis Change Group väljer att avveckla sin kontanthantering?

2. Om föreskrifter ändå behövs bör samtliga aktörer i kontantkedjan omfattas av dem eftersom alla aktörer i kontantkedjan behövs för att tillgången till kontanter ska fungera och hanteras över tid. Alla aktörer som på olika sätt bidrar till kontantkedjan borde på enklaste sätt kunna berätta för Riksbanken vad som sker med deras verksamhet. För bankerna medför inte förslagen någon större skillnad eftersom bankerna redan har skyldigheter enligt lagen om betaltjänster och för kontantområdet. Bankföreningen konstaterar att

informationsflödet i sådana fall kan behöva synkroniseras med Finansinspektionen.

3. Riksbanken vill ha in statistik för att fånga området och förstå verksamheten, marknaden och utmaningarna bättre. Begreppet *delvis* avvecklande / avyttrande behöver förtydligas och kvantifieras alternativt utökas med relevanta faktorer som exempelvis geografiskt område. Vad betyder det "att upphöra"? Är det om en enskild uttagsautomat avvecklas? Eller om en aktör lämnar en ort eller en kommun? Hur mycket ska aktören upphöra med? Det är en skillnad att avveckla från 50 till 0 uttagsautomater jämfört med från 50 till 49 uttagsautomater.
4. Bankföreningen ifrågasätter om Riksbanken har rätt att föreskriva en hårdare tidsfrist eller tidsram än vad lagen medger. I förarbetena anges sådan tid att Riksbanken ges möjlighet att agera. Dessutom ger begreppet "skyndsamt" visst handlingsutrymme för aktörer vilket inte "genast" gör.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Peter Göransson